

6. POLIITIKA

Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi ja rahvusvahelisi institutsioone? **KAART**

<i>IGALE REALE 1 VASTUS!</i>	Täielikult usaldan	Pigem usaldan	Pigem ei usalda	Üldse ei usalda	<i>Raske öelda</i>
2. Riigikogu	1	2	3	4	5
3. Valitsus	1	2	3	4	5
4. President	1	2	3	4	5
5. Peaminister	1	2	3	4	5
6. Erakonnad	1	2	3	4	5
7. Kaitsevägi	1	2	3	4	5
8. Politsei	1	2	3	4	5
9. Päästeteenistus	1	2	3	4	5
10. Piirivalve	1	2	3	4	5
11. Maksu- ja Tolliamet	1	2	3	4	5
12. Kohus	1	2	3	4	5
13. Kirik	1	2	3	4	5
14. Ajakirjandus	1	2	3	4	5
15. Kaitseliit	1	2	3	4	5
16. Eesti Pank	1	2	3	4	5
17. Riigikontroll	1	2	3	4	5
18. Õiguskantsler	1	2	3	4	5
19. NATO	1	2	3	4	5
20. Euroopa Liit	1	2	3	4	5
21. Ametiühingud	1	2	3	4	5
22. Kohalikud omavalitsused	1	2	3	4	5

23. Mil määral Te tunnete huvi Eesti poliitikaelus toimuva vastu? Kas olete sellest ... - ÜKS VASTUS!

- 1 väga huvitatud
- 2 mõningal määral huvitatud
- 3 pigem vähehuvitatud
- 4 ei ole üldse huvitatud
- 5 ei oska öelda

24. Kui järgmisel pühapäeval toimuksid Riigikogu valimised, siis kelle poolt Te hääletaksite? - KAART

VASTAVAD AINULT 18-A JA VANEMAD EESTI KODANIKUD!

- 1 Eesti Iseseisvuspartei
- 2 Eesti Keskerakond
- 3 Eesti Kristlikud Demokraadid (end. Eesti Kristlik Rahvapartei)
- 4 Eestimaa Rahvaliit
- 5 Konstitutsioonierakond (endine Ühendatud Rahvapartei)
- 6 Eesti Reformierakond
- 7 Eesti Vasakpartei
- 8 Isamaa ja Res Publica Liit
- 9 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 10 Eestimaa Rohelised
- 11 Vene Erakond Eestis
- 12 Üksikkandidaadi poolt
- 13 Mitte ühegi erakonna poolt
- 14 Ei oska öelda

ÜKS VASTUS! VASTAVAD AINULT 18-A JA VANEMAD EESTI KODANIKUD!

Järgmiste Riigikogu valimiste toimumiseni on jäänud vaid mõned kuud.

25. Kas kavatsete nendel valimistel minna hääletama? Kas teete seda ...

- 1 Kindlasti
- 2 Tõenäoliselt jah
- 3 Tõenäoliselt mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

26. Keda kaardil toodud poliitikutest eelistaksite näha järgmise peaministrina? ÜKS VASTUS, KAART 1

- 1 Mart Laar
- 2 Andrus Ansip
- 3 Edgar Savisaar
- 4 Villu Reiljan
- 5 Ivari Padar
- 6 Keegi muu (täpsustage)

7 Ei oska öelda

Millistele alljärgnevatest probleemidest võiks valitsus Teie arvates eelkõige tähelepanu pöörama? Palun valige VIIS Teie arvates kõige olulisemat valdkonda. KUNI 5 VASTUST - KAART 2

27. Majanduse arengu tagamine
28. Inimeste elatustaseme tõstmine
29. Riigi kaitsevõime tugevdamine
30. Eesti tegevus Euroopa Liidus
31. Põllumajanduse ja maaelu arendamine
32. Turvalisuse tagamine, võitlus kuritegevusega
33. Hariduse ja kultuuri arengu tagamine
34. Tööpuuduse vähendamine
35. Koostöö NATO-s rahu ja rahvusvahelise julgeoleku tagamisel
36. Riigijuhtimise kulude vähendamine
37. Sotsiaalabi süsteemi tõhustamine
38. Keskkonnakaitse tõhustamine
39. Hoolitsus Eesti erinevate piirkondade ühtlasema arengu eest
40. Mitte-eestlaste integratsioon
41. Demokraatia arendamine, kodanike ja erinevate huvigruppide kaasamine otsustusprotsessi
42. Muu (täpsustage)

43. Kuidas Teie arvate, kas eeloleval aastakümnel muutub maailm turvalisemaks ja sõjaliste konfliktide oht väheneb või, vastupidi, suureneb ebastabiilsus ja maailmas kasvab sõjaliste konfliktide tõenäosus?

- 1 Maailm muutub turvalisemaks
- 2 Suureneb sõjaliste konfliktide oht
- 3 Olukord ei muutu
- 4 *Ei oska öelda*

Kui tõenäoliseks, Te peate, et Eestit ähvardab lähemate aastate jooksul midagi alljärgnevast: KAART

	Väga tõenäoliseks	Küllaltki tõenäoliseks	Mitte eriti tõenäoliseks	Täiesti ebatõenäoliseks	<i>Ei oska öelda</i>
44. mõne riigi sõjaline kallaletung	1	2	3	4	5
45. rahvusvaheliste terroristide poolt korraldatud terroriakt	1	2	3	4	5
46. ulatuslik keskkonnareostus	1	2	3	4	5
47. Eestit või mõnda selle suuremat linna läbiva naftarongi plahvatus	1	2	3	4	5
48. tuumakatastroof Eesti lähistel (Sosnovõi Bor, Soome või. Rootsi tuumajaamad)	1	2	3	4	5
49. riigi sisesed relvastatud kokkupõrked kuritegelike rühmituste (maffia) vahel	1	2	3	4	5
50. rahvuslikel või usulistel motiividel toimuvad kokkupõrked elanikkonna rühmade vahel	1	2	3	4	5
51. maaväliste tsivilisatsioonide (UFO-de) rünnak	1	2	3	4	5

52. Kui Eestit peaks ründama mõni riik, kas me peaksime igal juhul osutama relvastatud vastupanu – ka siis, kui lõpptulemus ei ole meile selge?

Kas ...

- 1 jah, kindlasti
- 2 tõenäoliselt jah
- 3 tõenäoliselt mitte
- 4 kindlasti mitte
- 5 *Ei oska öelda*

53. Kui Eestile tungitaks kallale, kas oleksite valmis oma võimete ja oskuste kohaselt osalema kaitsetegevuses?

- 1 Jah, kindlasti
- 2 Tõenäoliselt jah
- 3 Tõenäoliselt mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 *Ei oska öelda*

54. Kui Eestile tungitaks kallale, kas püüaksite siis Eestist lahkuda? Kas...

- 1 Jah, kindlasti
- 2 Tõenäoliselt jah
- 3 Tõenäoliselt mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 *Ei oska öelda*

Mis tagab Teie arvates Eesti riigile suurima julgeoleku? Nimetage kolm olulisemat tegurit.

KAART

55. Kuulumine NATO-sse
56. Balti riikide kaitsealane koostöö
57. Kuulumine ÜRO-sse
58. Kuulumine Euroopa Julgeoleku ja Koostööorganisatsiooni (OSCE)
59. Kuulumine Euroopa Liitu
60. Kaitsealane koostöö Põhjamaadega
61. Koostöö ja heanaaberlikud suhted Venemaaga
62. Midagi muud?

63. Kas Teie olete Eesti NATO-sse kuulumise poolt või selle vastu?

- 1 Kindlasti poolt
- 2 Pigem poolt
- 3 Pigem vastu
- 4 Kindlasti vastu
- 5 Ei oska öelda

64. Kuidas on Teie hinnangul muutunud Eesti julgeolek pärast NATOga liitumist? Kas see on ...

- 1 Oluliselt suurenenud
- 2 Pigem suurenenud
- 3 Ei ole muutunud
- 4 Pigem vähenenud
- 5 Oluliselt vähenenud
- 6 Ei oska öelda

65. Kui võrd Te olete informeeritud sellest, mida Eesti jaoks tähendab NATO liikmeks olek?

- 1 Väga hästi
- 2 Pigem hästi
- 3 Pigem halvasti
- 4 Väga halvasti
- 5 Ei oska öelda

66. Milline on Teie seisukoht Eesti riigikaitse tagamiseks tehtavate kulutuste kohta? Kas riigikaitsekulutusi tuleks ...

- 1 Tunduvalt tõsta
- 2 Mõningal määral tõsta
- 3 Säilitada praeguse tasemel
- 4 Mõningal määral vähendada
- 5 Tunduvalt vähendada
- 6 Ei oska öelda

ÄRGE LUGEGETE ETTE VÕI NÄIDAKE VASTAJALE JÄRGMIST KÜSIMUST ENNE, KUI TE EI OLE SAANUD VASTUST EELMISELE KÜSIMUSELE. SAMUTI ÄRGE MUUTKE KUIDAGI EELMISE KÜSIMUSE VASTUSEID PÄRAST JÄRGNEDA KÜSIMUSE ETTE LUGEMIST.

67. Kas Te oskate öelda, kui suure osa moodustavad praegu Eesti kaitsekulutused (SKP-st – Sisemajanduse koguproduktist)? KAART 3

- 1 0,57 %
- 2 1,56 %
- 3 2,0 %
- 4 3,45 %
- 5 Ei oska öelda

Kõik NATO riigid on lubanud kulutada vähemalt 2% SKP-st kaitsekulutustele. Tänapäevane Eesti kaitsekulutuste suurus on 1,56% SKP-st.

68. Milline on Teie seisukoht, kas Eesti kaitsekulutused ... KAART 4

- 1 ... võiksid ka edaspidi jääda väiksemaks kui 2%
- 2 ... tuleks tõsta 2 protsendile SKP-st
- 3 ... võiksid kasvada suuremaks kui 2% SKP-st
- 4 ei oska öelda

Eesti kaitsejõud ja vaatlejad on seitsmes erinevas kriisipiirkonnas koos teiste riikide rahuvalvajatega (Kosovo, Iraak, Bosnia, Afganistani, Gruusia, Liibanon, Süüria)

69. Kas Eesti peaks jätkama tegutsemist rahvusvaheliste jõudude koosseisus kriisipiirkondades?

- 1 Jah, kindlasti
- 2 Tõenäoliselt jah
- 3 Tõenäoliselt mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

70. Eesti riigikaitse rajaneb praegu üldisel sõjaväekohustusel. Kas Teie arvates peaks Eestis ...

- 1 Loobuma kohustuslikust ajateenistusest ja jääks üksnes kutseline kaitsevägi
- 2 Säilima senine süsteem, kus on kombineeritud kutseline kaitsevägi ajateenistusega
- 3 Ei oska öelda

Kas NATO liikmeks olek on Teie hinnangul mõjutanud alljärgnevaid eluvaldkondi positiivselt või negatiivselt?

	Positiivselt	Ei ole mõjutanud	Negatiivselt	<i>Ei oska öelda</i>
71. Tööhõivet	1	2	3	4
72. Võitlust kuritegevusega	1	2	3	4
73. Inimõiguste järgimist	1	2	3	4
74. Majanduse arengut	1	2	3	4
75. Eesti keelt ja kultuuri	1	2	3	4
76. Keskkonna seisundit	1	2	3	4
77. Infrastruktuuri (teed, sadamad) arengut	1	2	3	4
78. Elanikkonna sotsiaalset kaitstust	1	2	3	4
79. Eesti erinevate regioonide arengut	1	2	3	4
80. Maaelu arengut	1	2	3	4
81. Tehnoloogilist arengut	1	2	3	4
82. Suhteid Venemaaga	1	2	3	4
83. Elanikkonna heaolu	1	2	3	4
84. Demokraatia arengut	1	2	3	4
85. Eesti iseseisvust	1	2	3	4

Järgnevalt esitame Teile rea maailma riike. Palun hinnake iga riigi puhul, kas teie arvates on antud riigi puhul tegemist Eesti julgeoleku suhtes vaenuliku riigi või liitlasega? KAART

	Kindlasti liitlane	Pigem liitlane	Neutraalne	Pigem vaenulik	Kindlasti vaenulik	<i>Ei oska öelda</i>
86. Soome	1	2	3	4	5	6
87. Rootsi	1	2	3	4	5	6
88. Saksamaa	1	2	3	4	5	6
89. Prantsusmaa	1	2	3	4	5	6
90. Venemaa	1	2	3	4	5	6
91. Suurbritannia	1	2	3	4	5	6
92. Hiina	1	2	3	4	5	6
93. Ameerika Ühendriigid	1	2	3	4	5	6
94. Ukraina	1	2	3	4	5	6
95. Valgevene	1	2	3	4	5	6
96. Gruusia	1	2	3	4	5	6
97. Türgi	1	2	3	4	5	6
98. Iisrael	1	2	3	4	5	6
99. Iraan	1	2	3	4	5	6
100. Põhja-Korea	1	2	3	4	5	6

Millistest infoallikatest olete Te saanud informatsiooni Eesti riigikaitse ja NATO kohta? Valige kaardilt kuni kolm peamist allikat. KAART

101. Eestis ilmuvad eestikeelsed ajalehed/ajakirjad
102. Eestis ilmuvad venekeelsed ajalehed/ajakirjad
103. Venemaal ilmuvad ajalehed/ajakirjad
104. Lääneriikides ilmuvad ajalehed/ajakirjad
105. Eesti raadiojaamade eestikeelsed raadiosaated
106. Eesti raadiojaamade venekeelsed raadiosaated
107. Venemaa raadiosaated
108. Välisraadio saated
109. Eesti telejaamade eestikeelsed telesaated
110. Eesti telejaamade venekeelsed telesaated
111. Venemaa telekanalid
112. Soome televisioon
113. Muud välisriikide telesaated
114. Internet

Kas Teie olete läbinud sõjaväeteenistuse ...

115. Eesti Kaitseväes
116. Nõukogude Armees
117. muu riigi relvajõududes
118. Ei ole läbinud → **JÄTKA KÜSIMUSEGA 26**

KUI VASTAJA ON LÄBINUD SÕJAVÄETEENISTUSE (K24 = 1, 2, 3), SIIS KÜSIGE

119. Kas oleksite ise nõus osalema mõnel rahvusvahelisel sõjalisel missioonil?

- 1 Jah, kindlasti
- 2 Pigem jah
- 3 Pigem mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

VASTAVAD KÕIK

120. Kui vajalikuks Teie peate noormeeste jaoks sõjaväeteenistuse läbimist? Kas Teie arvates on sõjaväeteenistuse läbimine ... KAART 5

- 1 kindlasti vajalik
- 2 pigem vajalik
- 3 pigem mittevajalik
- 4 täiesti mittevajalik
- 5 ei oska öelda

121. Kas teie arvates peaks Eesti naistel olema sarnaselt meestega kohustus läbida ajateenistus?

- 1 kindlasti peaks
- 2 pigem peaks
- 3 pigem ei peaks
- 4 mitte mingil juhul
- 5 ei oska öelda

122. Kuidas suhtute kodanikesse, kes hoiavad ajateenistusest kõrvale?

- 1 Mõistate hukka
- 2 Suhtute negatiivselt
- 3 Suhtute mõistvalt
- 4 Kiidate heaks
- 5 Ei oska öelda

123. Kuidas Teie suhtute ettepanekusse kutsuda sõjaväkke mitte sobivad noormehed asendusteenistusse, rakendades neid päästetöödel, keskkonnakaitstes vms. Kas peate seda ...

- 1 kindlasti vajalikuks
- 2 pigem vajalikuks
- 3 pigem mittevajalikuks
- 4 täiesti mittevajalikuks
- 5 ei oska öelda

124. Kas keegi Teie pere liikmetest või lähedastest sõpradest on teeninud Eesti kaitseväes?

- 1 Jah
- 2 Ei
- 3 Ei oska öelda

125. Kas Teie ise, keegi Teie pere liikmetest või lähedastest sõpradest kuulub Kaitseliitu?

- 1 Jah
- 2 Ei
- 3 Ei oska öelda

126. Hetkel on Kaitseliidus käimas ümberkorraldused Kaitseliidu moderniseerimiseks.

Milline peaks olema Teie arvates Kaitseliidu peamine roll? Kas Kaitseliit peaks olema ...KAART 6

- 1 Eelkõige sisejulgeolekut (kriisid, päästeoperatsioonid) tagav sõjaväeline organisatsioon
- 2 Eelkõige sõjalisi ülesandeid täitev territoriaalkaitseüksusi ettevalmistav organisatsioon
- 3 Eelkõige sõjalisi ülesandeid täitev territoriaalkaitseüksusi ettevalmistav ja rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel osalev organisatsioon (nagu USA Rahvuskaart)
- 4 Säilima sellisena nagu on
- 5 Ei oska öelda

127. Järgmisest aastast hakkavad ajateenijad senise 150 krooni asemel saama igakuist toetust keskmiselt 3000 krooni. Kuidas te sellesse otsusesse suhtute?

Kas...

- 1 Toetate seda otsust igati
- 2 Pooldate toetuste tõstmist, kuid mitte nii suurel määral
- 3 Olete ajateenijate toetuste tõstmise vastu
- 4 leiata, et ajateenijatele ei peaks üldse toetust maksma
- 5 ei oska öelda

128. Kui suur peaks Teie hinnangul olema riigi poolne igakuine toetus ajateenijale keskmiselt. KAART 7

- 1 Kuni 500 krooni
- 2 Kuni 1000 krooni
- 3 Kuni 2000 krooni
- 4 Kuni 3000 krooni
- 5 Kuni 5000 krooni
- 6 Üle 5000 krooni
- 7 Ei oska öelda

129. Kas oleksite valmis hakkama ise tööle kutselise sõjaväelasena?

- 1 Jah, olen selle peale sageli mõelnud
- 2 Pigem jah
- 3 Pigem mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

8. TAUSTTEAVE

1. Küsitluse toimumiskoht

Tallinn	1
Harjumaa	2
Hiiumaa	3
Ida-Virumaa	4
Jõgevamaa	5
Järvamaa	6
Läänemaa	7
Lääne-Virumaa	8
Põlvamaa	9
Pärnumaa	10
Raplamaa	11
Saaremaa	12
Tartumaa	13
Valgamaa	14
Viljandimaa	15
Võrumaa	16

2. Asula tüüp

Pealinn	1
Suur linn	2
Maakonnakeskus	3
Muu linn, alev	4
Küla	5

5. Intervjuu keel

1 Eesti	2 Vene
---------	--------

7. Sugu:

1 Mees	2 Naine
--------	---------

8. Vanus: _____ täisaastat

9. Teie rahvus:

1 Eesti
2 Vene
3 muu

10. Teie kodakondsus:

1 Eesti
2 muu riik
3 kodakondsuseta

11. Teie haridustase:

1 alg- või põhiharidus
2 kutseharidus ilma keskhariduseta
3 kesk- või keskeriharidus, s.h kutseharidus
4 kõrgharidus

12. Kas Te olete...

1 abielus/ vabaabielus
2 lahutatud/ elab lahus
3 lesk
4 vallaline

13. Leibkonna koosseis:

1 üksik
2 abielus/vabaabielus, lasteta
3 täiskasvanutest koosnev perekond (kõik liikmed 18.a. ja vanemad)
4 perekond alla 18-a. lastega

14. Leibkonnas on Teiega kokku

_____ inimest

15. Kuni 17-a. (kaasarvatud) kodus elavate laste arv:

(kui KODUS ei ela lapsi, märkige 0)

22. Kas Te ise olete: – KAART

1 töötav
2 töötav (üli)õpilane
3 töötav (invaliidsus/)pensionär
4 töötu, tööd otsiv
5 (üli)õpilane
6 (invaliidsus/)pensionär
7 lapsehoolduspuhkusel olija
8 muudel põhjustel mittetöötav

KUI VASTAJA ISE TÖÖTAB:

23. Kas Te olete ...?

1 vabakutseline, FIE
2 eraettevõtja (kuni 10 töötajat)
3 eraettevõtja (üle 10 töötaja)
4 talunik
5 palgatöötaja eraettevõttes
6 palgatöötaja riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuses

24. Teie ametikoht: – KAART

1 asutuse, ettevõtte tippjuht, keskastme juht
2 tippspetsialist
3 keskastme või abispetsialist
4 kontoriametnik
5 isiku- või klienditeenindaja
6 oskustöeline
7 seadme või masina operaator, mootorsõiduki juht
8 lihttöeline
9 muu, TÄPSUSTAGE:

25. Kas Te töötate...

1 täistööajaga
2 osalise tööajaga

26. Kas Teie töö on pigem...

1 füüsiline
2 vaimne

KÜSIDA KÕIGILT:

27. Isiklik keskmine netosissetulek kuus (ilma tulumaksuta)

1 kuni 1000 kr
2 1001 - 2000 kr
3 2001 - 3000 kr
4 3001 - 4000 kr
5 4001 - 6000 kr
6 6001 - 8000 kr
7 8001 - 10 000 kr
8 10 001 - 15 000 kr
9 üle 15 000 kr
10 sissetulekut ei ole
11 keeldub avaldamast

28. Pere keskmine netosissetulek kuus ühe pereliikme kohta

1 kuni 2000 kr
2 2001 - 3000 kr
3 3001 - 4000 kr
4 4001 - 6000 kr
5 6001 - 8000 kr
6 8001 - 10 000 kr
7 10 001 - 12 000 kr
8 üle 12 000 kr
9 keeldub avaldamast
10 ei oska öelda

29. Pere keskmine netosissetulek KOKKU.

1 kuni 2000 kr
2 2001 - 3000 kr
3 3001 - 4000 kr
4 4001 - 6000 kr
5 6001 - 8000 kr
6 8001 - 10 000 kr
7 10 001 - 12 000 kr
8 12 001 - 15 000 kr
9 15 001 - 20 000 kr
10 üle 20 000 kr
11 keeldub avaldamast
12 ei oska öelda

Kas Teil (Teie leibkonnal) on kodus... :

VÕIB MITU VASTUST!

30. arvuti

31. auto

32. suvila, suvekodu

33. mobiiltelefon (isiklikus kasutuses)

34. lauatelefon

35. Poliitikast rääkides kasutatakse mõisteid "vasak- ja parempoolsus". Milline arv 10-pallisel skaalal, kus 1="vasak" ja 10="parem", väljendab kõige paremini Teie vaateid? KAART

nr _____

36. Kas teie olete peres suurima sissetulekuga isik?

- 1 Jah, või võrdselt
- 2 Ei

37. Kas teie olete peres see isik, kes põhiliselt otsustab igapäevaseid sisseoste ja majapidamisküsimusi?

- 1 Jah
- 2 Ei
- 3 Võrdselt

38. Kas Te kasutate internetti?

- 1 Jah
- 2 Ei

KUI KASUTAB INTERNETTI:

Kas Te kasutate internetti ...

39. kodus
40. tööl/ koolis
41. mujal

42. Kui sageli te kasutate internetti, kas.. ÜKS VASTUS!

- 1 iga päev
- 2 vähemalt kord nädalas
- 3 vähemalt kord kuus
- 4 harvemini